

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/84/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123287291
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6123287291.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Jozefom Jaselským v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. A., 06.12.1988, trvale bytom B. XXX, XXX XX B., zast. Mgr. Miroslavom Balážom, advokátom, so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, o zaplatenie 2.494,01 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.494,01 eur, úrok vo výške 950,92 eur, úrok z omeškania vo výške 1,13 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.494,01 eur od 17.03.2023 do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu upomínaciu súdu dňa 04.04.2023 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 2.494,01 €, úroku vo výške 950,95 €, úroku z omeškania vo výške 1,13 € a vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.494,01 € od 17.03.2023 do zaplatenia a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku.

1.1 Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 13.08.2021 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. 000000000831213 (ďalej aj „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému ako dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 2.800,- €. Žalovaný sa zaviazal splácať poskytnutý úver a úroky v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom splatiť do 10.08.2029. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 16.03.2023 v zmysle § 565 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), v súlade s úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením zo dňa 11.01.2023. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatnenia pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 2.494,01 €, úrokov z omeškania vo výške 1,13 €. Žalovaný po zosplatnení úveru do podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu. Žalobca si zároveň uplatnil zmluvný úrok do konečnej splatnosti úveru vo výške 950,92 € (celková čiastka úveru 4.222,88 € mínus istina 2.800,- € mínus poplatok za poskytnutie úveru 140,- € mínus úrok zaplatený žalovaným 331,96 €).

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz dňa 17.04.2023, sp.zn. 18Up/599/2023, ktorým žalovaného zaviazal na zaplatenie sumu vo výške 2.494,01 € s prísl., proti ktorému podal žalovaný včas odpor.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3.1 Žalovaný v podanom odpore uviedol, že žalobca pred poskytnutím úveru neposúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného riadne splácať úver. Žalobca neskúmal životnú situáciu žalovaného, teda jeho mesačný príjem, jeho výdavky, jeho rodinný stav, jeho výživovacie povinnosti, náklady na bývanie a existenciu iných splátok. Rovnako žalovaný neskúmal účel, na ktorý mal byť spotrebný úver žalovanému poskytnutý. Žalobca sa dopustil hrubého porušenia povinností posúdenia schopnosti splácať úver, a preto nie je oprávnený si nárokovať jednorazové splatenie úveru.

3.2 Žalovaný poukázal na neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá žalobcovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru.

3.3 Žalovaný ďalej uviedol, že opakované upozornenie a Výzva na predčasné splatenie spotrebného úveru mu neboli riadne doručené, pretože zásielky boli žalobcovi vrátené späť s označením "adresát neznámy". Keďže sa s uvedenými listinami nemohol oboznámiť, došlo k nesprávnemu splateniu úveru.

3.4 Podľa žalovaného v úverovej zmluve absentujú náležitosti vyplývajúce najmä z § 4 ods. 1 písm. f), g), h), l), § 9 ods. 2 písm. g), h), j), k), l), m) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a z čl. 10 ods. 2 smernice Rady 2008/48. V úverovej zmluve absentuje rozčlenenie dohodnutej splátky na výšku počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov a výška úroku je úžernícka a neprímeraná. Vzhľadom na tieto nedostatky sa takáto zmluva považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. Žalobca v replike okrem iného uviedol, že žalovaného preveroval v úverovom registri SRBI/NRKI. Okrem toho banka viedla účet žalovaného 14 mesiacov, na ktorý mu bol zasielaný jeho mesačný príjem, pričom zmysle § 7 ods. 43 ZoSÚ banka nemá povinnosť overovať informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, ak spotrebiteľ je jej klientom viac ako 6 mesiacov a banka vie preukázateľne zistiť informácie o platobných operáciách, ktoré možno považovať za príjem spotrebiteľa. Žalovaný zároveň poskytol údaje o svojich príjmoch, výdavkoch a záväzkoch v samotnej žiadosti o poskytnutie úveru. Konanie žalobcu tak nie je možné považovať za hrubé porušenie povinností posúdenia schopnosti splácať úver. K doručovaniu výzvy a opakovaného upozornenia žalobca poukázal na to, že režim doručovania hmotnoprávných úkonov sa spravuje ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (takzvaná teória dôjdenia), pri ktorých sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných právnych úkonov predpokladá, že prejav vôle že sa dostane do sféry dispozície adresáta, pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom úkonu, ta postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. K odpate uviedol, že najvyššia prípustná výška platná pre zmluvy uzatvorená od 01.05.2021 do 20.08.2021 je 18,34 %.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že na naplnenie dispozície ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. postačuje splnenie aspoň jednej z hypotéz, t.j. buď je to absencia akýchkoľvek údajov o klientovi alebo je to nenahliadnutie do príslušnej databázy. Žalovaný vo svojom vyjadrení neuviedol skutočnosti, z ktorých by malo byť zrejmé, ako dospel k záveru, že žalovaný bude riadne splácať úver vo výške dohodnutej splátky. Žalobca sa nevyjadril ku skutočnej výške poskytnutého úveru, pričom dlžníkovi má byť poskytnutá celá suma úveru, nekrátená o poplatok za jeho poskytnutie. Z uvedeného dôvodu tak nemohli byť správne ani ďalšie údaje obsiahnuté v zmluve (najmä výška RPMN), a preto zmluva nespĺňa zákonné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy.

6. Súd vykonal dokazovanie listinami (sadzobník poplatkov na č.l. 7-10, Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko a.s. na č.l. 11-33, Obchodné podmienky pre úvery občanov na č.l. 34-41, Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru na č.l. 42, Zmluva o spotrebiteľskom úvere na č.l. 43-44, výpis z registra úverov na č.l. 45-52, Opakované upozornenie na č.l. 53 s doručenkou na č.l. 54, Výzva na predčasné splatenie úveru na č.l. 55 s doručenkou na č.l. 56, prehľad splácania na č.l. 57, stav omeškaných splátok na úvere na č.l. 58, výpočet zmluvného úroku do konečnej splatnosti úveru na č.l. 59, výpis z bežného účtu žalovaného na č.l. 91-124a), ako aj ďalšími listinami nachádzajúcim sa v spise, pričom zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný v Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 13.08.2021 uviedol, rodinný stav: slobodný, počet vyživovaných detí: 2, počet členov domácnosti: 3, typ bývania: vlastné. Žalovaný uviedol

profesiou mechanik/elektrikár/inštalatér, no neuviedol najnižší čistý mesačný príjem. Výdavky na bývanie činili 150,- €, na potraviny a stravovanie 150,- €, dopravu a telekomunikácie 50,- €, t.j. celkovo 350,- €.

8. Podľa úverového reportu žalovaný v tom čase splácal dva spotrebné úvery mesačne v sume 244,- €, pričom zostatok úverov činil 69.643,- €. Žalovaný sa nenachádzal v úverovej delikvencii.

9. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 13.08.2021 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000831213 - Pôžička, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 2.800,- €. Súčasťou Zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. a Obchodné podmienky pre úvery občanom. V Zmluve žalobca a žalovaný dojednali bezúčelový úver, fixnú sadzbu úrokov vo výške 9,9 % p.a., poplatok za poskytnutie úveru vo výške 140,- € splatný jednorazovo v deň čerpania úveru, najneskôr do 12.09.2021, výšku anuitnej splátky vo výške 42,53 €, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,04 €, termín splatnosti 1. anuitnej splátky dňa 10.09.2021, počet anuitných splátok 96, periodicitu a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne v 10. deň kalendárneho mesiaca. Výška RPMN činila 12,17 %, pričom bola vypočítaná za predpokladu, že úver bol vyčerpaný jednorazovo v plnej výške, že poplatky a úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajú z nasl. parametrov uvedených v zmluve: výška anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru. Priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia Zmluvy činila 12 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť predstavovala sumu 4.222,88 €. Odplata činila 15,35 %.

10. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas. Žalovaný bol v omeškaní s uhradením splátky splatnej dňa 10.12.2022 až 10.03.2023. Podaním zo dňa 11.01.2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 102,31 € do 16.01.2023 s tým, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy uplatní právo vyplývajúce z § 565 zák. č. 40/1964 Z.z. a požiada ho o zaplatenie celej pohľadávky.

11. V podaní zo dňa 16.03.2023 žalobca oznámil žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru k 16.03.2023 a vyzval žalovaného na uhradenie dlhu vo výške 2.643,66 € s prísl. .

12. Žalovaný uhradil celkovo sumu 653,55 €, pričom na istinu bola započítaná suma v celkovej výške 305,99 €, na zmluvný úrok suma v celkovej výške 331,96 € a na poistné suma 15,60,- €.

13. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

14. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

17. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

19. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

20. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

23. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

25. K 01.07.2021 boli ustanovené sumy životného minima Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 244/2021 Z.z. tak, že životné minimum v prípade jednej plnoletej fyzickej osoby predstavovalo sumu 218,06 € mesačne a v prípade nezaopatreného dieťaťa alebo zaopatreného nepľnoletého dieťaťa predstavovalo sumu 99,56 €.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným došlo platne k vzniku zmluvného vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne

ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, § 52 Občianskeho zákonníka, zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Zmluvu uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj VOP bol daný žalobcom bez možnosti, resp. obmedzením pre žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, a preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

27. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2.800,- €.

28. Žalovaný namietal, že Zmluva neobsahuje všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských. Súd po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že Zmluva obsahuje v bode 1.2 všetky namietané náležitosti uvedené v ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ (t.j. výšku úrokovej sadzby úveru, výšku RPMN), s absenciou ktorých sa spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

29. Súd sa nestotožnil s argumentom žalovaného o chýbajúcej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Zákon o spotrebiteľských úveroch nadobudol účinnosť dňa 11.06.2010 a podľa jeho prílohy č. 1 prebral právne záväzné akty Európskej únie okrem iného smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 57/102/EHS. Podľa článku 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Z bodu 59 rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016, sp.zn. C-42/15, vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Na vyššie uvedený rozsudok Súdneho dvora EÚ reagoval legislatívny návrh, ktorým bolo novelizované ust. 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch upravujúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pôvodne v písm. k) sa nahrádza slovami „frekvencia splátok“. Predmetná novela nadobudla účinnosť dňa 01.05.2018. V súvislosti s uvedenou problematikou súd dáva do pozornosti uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci, sp.zn. 3Cdo/146/2017, zo dňa 22.2.2018 sp.zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018, sp.zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018, sp.zn. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.9.2018, sp.zn. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018, sp.zn. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018, sp.zn. 3Cdo/45/2018 zo dňa 22.11.2018, sp.zn. 7Cdo/98/2018 zo dňa 30.1.2019, sp.zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.4.2018. Na základe uvedeného nie je nevyhnutné uvádzať v zmluve rozpis splátok, pričom Zmluva v bode 1.2. jasne uvádza výšku splátky, počet splátok a ich frekvenciu splácania. t.j mesačne v 10. deň kalendárneho mesiaca.

30. V súvislosti s námietkou žalovaného, ktorá sa týkala poplatku za poskytnutie úveru súd poukazuje na Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 7Cdo/294/2019, podľa ktorého „Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zák. č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry SD EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky. Dovolací súd má za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, Zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.“ V danom prípade došlo k strhnutiu poplatku z účtu žalovaného pred poskytnutím

úveru, t.j. z vlastných prostriedkov žalovaného, a až následne bola žalovanému poukázaná suma úveru vo výške 2.800,- € (viď č.l. 115). Na základe uvedeného má súd za to, že žalovanému bol poskytnutý úver v plnej sume a zároveň, že RPMN bola vypočítaná v správnej výške. Keďže poistenie nebolo podmienkou uzatvorenia Zmluvy, nebolo nutné ho zahrnúť ani do výpočtu RPMN.

31. Čo sa týka námietky neprijateľnej výšky úrokovej sadzby, súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/171/2019, sp.zn. 3Cdo/36/2020, ktorý považoval za neprijateľný úrok rádo vo presahujúci výšku úroku dohodnutú v predmetnej Zmluve. Zároveň je potrebné poukázať, že podľa štatistík Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera nových úverov poskytovaných bankami v rozhodnom období, t.j. v mesiaci august 2021, s dobou splatnosti nad 5 rokov vo výške 7,65 %. Na základe uvedeného má súd za to, že výška úrokovej sadzby dohodnutej v Zmluve nie je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Odplata ako povinne uvedená náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vypustená z ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ novelou č. 279/2019 Z.z., čo však nevylučuje, aby bola v zmluve uvedená ako údaj navyše. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami za 1. štvrťrok bola priemerná RPMN pre úvery so splatnosťou od 5 do 10 rokov vo výške 9,17. Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru platná v rozhodnom čase bola v zmysle ust. § 1a nariadenia č. 87/1995 Z.z. vo výške 18,34 a teda odplata vypočítaná na základe parametrov Zmluvy je v súlade s právnou úpravou.

32. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

33. Národná banka Slovenska v Opatrení č. 10/2017 (oznámenie NBS č. 306/2017 Z.z.) ustanovila pre banky podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca preveroval výšku príjmu žalovaného v rámci účtu, ktorý si žalovaný viedol v banke a to už pred uzavretím Zmluvy. Jeho priemerný čistý príjem zo zamestnania v období 11/2020 - 07/2021 (9 mesiacov) bol vo výške 6.528,- €, pričom od mesiaca jún 2021 poberal z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu vo výške 549,10 €. Čistý príjem žiadateľa za posledné tri mesiace pred posúdením schopnosti splácať úver činil v priemere 1.295,73 € mesačne. Maximálna výška splátok, ktorú bolo v jeho možnostiach platiť, činila

60 % z rozdielu medzi jeho čistým príjmom a životným minimom, t.j. 527,- € po zaokrúhlení (1.295,73 € mínus 417,18 € = 878,55 € x 0,6). Keďže žalovaný splácal v tom čase úvery v sume 244,- € mesačne, na splácanie ďalšieho úveru mal k dispozícii sumu 283,- € (527,- € mínus 244,- €), avšak výška mesačnej splátky podľa Zmluvy bola podstatne nižšia a činila 42,53 €. V prípade žalovaného limit ukazovateľa schopnosti splácať úver činil 0,33, čo je hlboko pod hodnotou 1. Príjem spotrebiteľa bol overený veriteľom z interného zdroja, a teda podľa názoru súdu nebolo nutné, aby ho veriteľ duplicitne overil v registri Sociálnej poisťovne. Úverovú zaťaženosť žalovaného žalobca zistil nahliadnutím do bankového a nebankového úverového registra (SRBI a NRKI). Žalobca zároveň vychádzal aj z údajov poskytnutých žalovaným v žiadosti. Súd má za to, že žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal, že splnil podmienky zák. č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že s náležitou odbornou starostlivosťou preskúmal schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Z uvedeného dôvodu nie je namieste aplikovať ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ.

34. Nakoľko žalovaný nespĺcal úver riadne a čas žalobca pristúpil po upozornení k zosplatneniu zvyšnej časti úveru ku dňu 16.03.2023. Žalovaný síce namietal platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, nakoľko nebolo preukázané doručenie výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, no žalovaný nepoprel že sa tieto listiny nedostali do jeho dispozičnej sféry, resp. že by nemal o nich vedomosť, a že sa mohol s nimi oboznámiť. Na základe toho mal súd za to, že došlo k účinnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Súd poukazuje na to, že zásielka bola zaslaná na adresu akú uviedol v žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru. Žalobcovi nemôže byť na ťarchu skutočnosť, že žalovaný si neplnil svoju povinnosť podľa bodu 2.8 písm. b) Obchodných podmienok pre úvery občanom a podľa bod 19.8. Všeobecných obchodných podmienok, t.j. oznámiť banke všetky zmeny svojich kontaktných údajov.

35. Na základe vyššie uvedených skutočností súd zaviazal žalovaného na zaplatenie zostatku nesplatenej istiny úveru vo výške 2.491,01 € a zmluvného úroku vo výške 950,92 €. Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 26.08.2020, sp.zn. 8Cdo/118/2020, uviedol: „Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. V danom prípade teda žalobcovi patrí nárok na zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 950,92 €, t.j. rozdielu medzi celkovou sumou úrokov, na ktorú by mal žalobca nárok v prípade riadneho splácania úveru, a čiastkou uhradenou žalovaným, ktorá bola započítaná v rámci jednotlivých anuitných splátok na zmluvný úrok.

36. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. súd priznal žalobcovi z nezaplatenej úverovej istiny dojednaný úrok z omeškania, ktorý je v medziach zákonného úroku z omeškania, 5 % ročne od 17.03.2023, t.j. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. Súd zároveň zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vypočítaného z jednotlivých omeškaných splátok splatných pred zosplatneným zvyšku úveru za obdobie odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v celkovej výške 1,13 €.

37. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP). Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, súd mu v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.